

Nizozemci za našo državo

V Rotterdamu je izšla 1. številka velikega lista »Joegoslavie«, ki bo širil zanimanje za našo državo.

V Rotterdamu je izšla 1. številka velikega lista »Joegoslavie«, ki je glasilo nizozemsko-jugoslovenske trgovske zbornice v Rotterdamu. Na 20 straneh enakega formata, kakor naš list, že je v prvi številki zbranega toliko informativnega materiala o naši državi, da nas bodo Nizozemci kaj hitro spoznali, ker bo to glasilo za pospeševanje zvez med bogato Nizozemsko in našo lepo domovino pričelo izhajati po novem letu redno in bo gotovo postalo močan faktor medsebojnega spoznanja in zbiljanja.

Inicijator lista je seveda g. H. H. van Dam, naš generalni konzul in predsednik

H. H. van Dam,

generalni konzul kraljevine Jugoslavije in predsednik Nizozemsko-jugoslovenske trgovske zbornice v Rotterdamu

nizozemsko-jugoslovenske trgovske zbornice. »Seveda« smo zapisali, ker tega večika in agilnega našega prijatelja poznamo iz njegovih del kot zglednega zastopnika naših interesov na Nizozemskem, zato tudi lahko trdimo, da bi imela naša kraljevina v svetu mnogo večjo veljavo in bi se doma gospodarske razmere kaj hitro in mnogo zboljše, če bi nam povsod pomagali tako agilni, podjetni in tudi zmožni može.

Okrug svojega najnovejšega dela — saj tako brez dvoma lahko imenujemo imponentni list »Joegoslavie« — je zbral najodličnejše zastopnike vplivne nizozemske javnosti, predvsem pri gospodarskih krovov, kakor člane nizozemsko-jugoslovenske zbornice, namreč njenega podpredsednika g. A. F. J. Dijkgraafa, generalnega tajnika rotterdamske ladjevodske družbe v Rotterdamu; generalnega tajnika g. Mr. R. van Hasselt, direktorja Rotterdamske bančne zveze, podružnice Coolsingel v Rotterdamu; g. T. H. van Hattuma, direktorja nizozemske paroplovne družbe Lloyd v Rotterdamu; g. A. P. van Hoey Smith, člana firme P. A. van Es & Co. v Rotterdamu; g. W. P. de Kocka, direktorja zavarovalnice »Vimro« v Rotterdamu; gosp. Felix R. Pierota, člana firme Jacq jr. & Zonen, brodarski posredovalci v Rotterdamu; g. J. A. Stokdijka, člana firme J. A. Stokdijk & Co., upravnega člana Trgovske

zbornice za Rotterdam; v Jugoslaviji je pa organiziral permanenten komite, ki so o njem g. Otto Heinrich, generalni direktor družbe »Travers« v Zagrebu; g. Aleksander Jovanović-Resavac, izvoznik v Beogradu; g. Zdenko Knez v Ljubljani in banke v Beogradu, list pa izdaja in ureja g. Christian Gunther-Pavlekovici.

»Korak za korakom naprej!« je naslov največje zaupanje v uspeh zbranjajočega uvdnika, preverjeni smo pa, da bodo pod takim vodstvom ti koraki nagli in veliki. Več list je napolnjen z izbranim gradivom o Jugoslaviji in bogato ilustriran s portreti naših nizozemskih prijateljev, najuglednejših zastopnikov našega gospodarskega sveta in s slikami naših najlepših krajev, n. pr. iz naše banovine Vintgar, Bohinjska Bistrica s Triglavom, ter z opisi naših Alp, Bleda, Ljubljane, kamor so vrnili po pomoti Ukrajinci in romanski Šenkvlj, Maribor, Slatina, Radenci, Dobrna, Rogaška Slatina, ter Rimske in Laške toplice, prav zanimivo pismo je pa iz Ljubljane napisal Zdenko Knez in uredništvo s pohvalo konstatira »In het Nederlandse geschreven« in poudarja, da je nizozemski pisano pismo »ongecorregeerd afgedrukt«.

Ze v prvi številki naznana »Joegoslavie« velj izlet nizozemsko-jugoslovenske trgovske zbornice v našo kraljevino v začetku marca prihodnjega leta, ki vabi tudi nizozemske poklicne novinarje k udeležbi ter daje 10–15 mest popolnomu ali deloma brezplačno, ki bodo potovali z luskušnim parnikom po Dalmaciji, potem si pa ogledajo Beograd in tudi Slovenijo.

Obširen in poučen je članek o razstavi naših vin, ki so jo prav danes odprli v Rotterdamu in bo gotovo odprtva pot našemu vinu tudi na Nizozemsko in v njene bogate kolonije, ki so tako velike kot pol Evrope in imajo nad 40 milijonov prebivalcev.

Ljubitelje vrtov in cvetlic bo pa razvesila vest, da Nizozemci nameravajo v aprili prirediti v Zagreb pod pokroviteljstvom poljedelskega ministra dr. Frangeša veliko razstavo svojih svetovnoznanih cvetlic in rastlin, predvsem krasnih čebulnic hijacint, tulipanov, narcis in dr., ki jih že sedaj dobivamo z Nizozemsko.

Posebno zanimivi so članki ministra Demetrovića »O jugoslovenski trgovinski politiki«, ministra financ dr. Sverljuge »Jugoslovenski ministri na delu«, nadalje o načrtih za našo paroplovbo in o gradbi novih ladij, o »paradižu za turiste«, o razdelitvi države in o prebivalstvu, o industriji, trgovini, rudnikih, živinoreji, poljedelstvu in finančni ter o gradbi cest in pluh o vsem, kar zanima gospodarske kroge in izletnike. V listu so seveda tudi važne statistike o najrazličnejših panogah narodnega gospodarstva in naslovni naših najvažnejših firm, najrazličnejših industrij in obrti ter trgovin z dejavnimi pridelki, pluh vse, kar je potrebno za uspešno propagando na Nizozemskem.

List, ki dokazuje največje zanimanje Nizozemcev za našo državo, najiskrenje pozdravljamo in ga priporočamo tudi našim interesentom, ker nizozemčine ni težko razumeti, kdo zna nemški. Ustanoviteljem in izdajateljem ter uredništvu pa našo zahvalo, priznanje in čestitke!

Besedo imajo naši čitatelli

Glas izpod šentjakobskega zvona

Iz našega okraja prihaja le malo vesti v javnost, tako da bi kdo mislil, da je to predmetno čisto srečno in zadovoljno ter sploh nima nikakršnih želja in stremljenj. Temu žal ni tako, da, čutimo se celo zapostavljeni v prosimo, da sprejmete sledče naše tožbe in zahteve v vaš ce-

njeni list:

Najbolj znani je po svetu naš ekspres. Vozi namreč redno s takimi rednimi zamudami, da prav gotovo zamudiš vlak, avtobus itd. Mesto Ljubljana se je odločilo za tramvaj v vsak človek, ki pozna razmere naše prestolice, vč, da je to najboljša rešitev prometnega vprašanja za Ljubljano. Seveda pa iz tega ne sledi, da bi smeli še nadalje obstojati kaki ekspresi, kajti Slovenci ljubimo red in nismo indolni. Zalostna slava šentjakobskega ekspreza mora pač popolnoma in za stalno izginiti in se umakniti točnemu obratu. Mislim, da ne bo treba klicati in zemeljski strokovnjakov, nego da bo le dati dovoljno voz na razpolago, tako da se bi voz, ki bi ga dolencjez zadržal, takoj zopet vrnil. Nicer pa to vprašanje popolnoma prepustim strokovnjakom, kajti vsakega zanima le redno obratovanje. Od tramvaja se pričakuje: točno obratovanje, enotna cena in obrat po polnoči. Skratka: velikopoteznost. Ako je te do slej manjkalo, naj se ta hiba popravi in storit bo koristna za prebivalce in družbo.

Ker smo ravno pri tramvaju, je vredno omeniti, da se je napravilo baš v svetu boljšega obrata novo izogibovališče na Karloški cesti nasproti Lukmanove hiše. Ako tu pogledaš proti jugu, vidiš, da je Opekarška cesta, kjer se zida nova žuljeva vas, naravnost ne to novo izogibovališče. Jako pametno bi bilo, ako bi magistrat na tem mestu podaljal Janeževi cesti, kar je itak že v projektu, in kjer je gospa Lukmanova pripravljena odstopiti od svojega vrta svet za cesto ne za drage novice — nego le za novo ograjo.

Ako bi pa g. župan hotel priti k nam preko Tesarske ulice in Jerančevega dvorišča, naj ne pozabi galos ali pa naj obuje skornje, inače se bojimo za njegovo zdravje. Pristop preko Marijine kopeli in preko Jerančevega dvorišča bo pač vsem, kdo bi videl na Prulah obilico zelo okenskih vil, obudil začudenje, kako velika je potrepljivost prebivalcev tega lepega predela, da ne krči dan za dnem po boljšem pristopu!

Kadar pa pojde g. župan ali pa tudi g. podzupan in gg. mestni očetje k nam v vas, naj se malo ustavijo pred našo ljubljino in zgodovinsko dragoceno šentflorijan-

sko cerkvijo. Videli bodo, da tamkaj ura stoji. In sicer že od prevrata. Vsekakdo bi izprevidel, kako nas to šegeče. Danes imajo namreč že ljubljanske nune lepo razsvetljeno električno uro. Mi, prebivalci tako napredne šentflorjanske doline, pa nimam nikogar, da bi nam ure naveli, niti nam nikdo ne postavi kioska z električno uro. Za naš ženice imamo sicer res dober izgovor, kadar pridemo ponovno prepozno domov, toda sramota je pa le, da bi stolne ure mirovale. Zatorej prosimo: Električno uro k s. ritoriju.

Naš konec pa ima tudi nekaj, kar bo koristno celi naši prestolici. Imamo namesto pred nosom Golovec, hribec, poln dobraga vzdaha in solnca. Za slabotno ljubljansko dečo bi bilo na onem kraju, kjer se po zimi začetniki uče smučarski umetnji, zelo lahko prirediti solo na prostem. Le poglejte, koliko je v Ljubljani slabotnega naraščaja. Ta spada na solnce in vzduh in le ta si more okrepite svoje telo. Tramvaj je blizu, košček kruha z maslom pa bi dete dobilo v šoli. Tako vidite, da nismo egoisti, nego tudi altruisti in predvsem: dobrí prijatelji tramvaja.

Prošnja staršev

Cujemo, da se bavi prosvetni oddelki dravskih banovin z mislijo uvesti v ljubljanske osnovne šole tudi popoldanski pouk. Ker bi bili s to uvedbo prizadeti mi starši, prosimo, naj posluša gospod pravstveni šef tudi nas. Ne verjamemo, da bi se z uvedbo popoldanskoga pouka dosegel kak večji uspeh, pa bodisi pri napredovanju, disciplini ali pa moralu. Pomisliti morate, da naložite s to uvedbo otrokom dvakratno šolsko pot na dan in da imajo nekateri naši otroci iz predmetov po 20 do 30 minut daleč v šoli. Ker je mnogo otrok — Bežigrad, Galjevec itd. — oddajeni tudi po 2 km na šolo, bi moral že občetni otroci na dan prehoditi po 8 km. Ne mučite naših otrok! Počakajte s popoldanskim poukom, da bo občina tudi v predmetih zgradila šolska poslopja. Ne poznamo pa vzroka, zakaj hočejo siliti ravno naše malčke dvakrat na dan v šolo, meščanske in srednje šole pa naj še nadalje imajo po starem. Ravno ti bi lahko nodili dvakrat na dan v šolo, ker so veliki.

Konec pomenuka s patrom Kazimirjem

Krotki in pohlevni pater Kazimir od sv. Kristofora, ki z zapuščenim pokopališču gmajno nima in tudi ne mara imeti ničesar opraviti, se je hudo razgotobil, češ, da so ga po verski tolažbi hrepeneči Bežigrajci takoreko s silo izvlekli iz tih samostanske klavzure na izkušnjav polno Dunajsko cesto, tako hudo se je razjezik, da je čisto pozabil na odgovor, kako je s tisto sitno govorico o dvoranai za teater in veselice na pokopališču. Negentlemenski da smo, prav, čeprav ne govorimo o njegovih osebi, temveč le o njegovih načrilih, ki se vendar tičejo javnosti in žepov vsega prebivalstva. Drugače je pa gospod popustil prav v vseh vprašanjih in nam s svojimi odgovori, še bolj pa s svojim molčanjem o najkočljivejših stvarach dal prav. Samo tisto o konkurenči s Šiško mu ni prav všeč, vendar smo pa mnenja, da bi bil dešnar za Šišensko cerkev prej zbran, če bi zbirali naenkrat samo za to cerkev in ne tudi za druge. Niti cerkev sv. Jožefa ni popolnoma gotova, niti na Rakovniku, zadajči smo pa v »Slovenecu« čitali tarnačne zaradi Šišenske cerkev in za Ljubljano je v teh težkih časih, ko povsod manjka denarja za najpotrebnije stvari, zaenkrat pač dosti nedozidanih cerkv, da bi si upali stiskati iz ljudi denar še kar za dve cerkvi. Pri franciškanih se od ranega jutra pa do polnega gospodje komaj zvrste pri oltarjih, pa naj bi jih gospod pa-

ter Kazimir povabil, da bi prisli tudi njemu pomagat. Kako pripravno bi bilo za bežigrajske zaspance, če bi pater Kazimir zaključil pobožnost s svojo mašo šele ob pol 12., kadar binira pa prvo lahko bere že ob 4. zjutraj. Vse bi hvaležno občudovalo njegovo požrtvovljnost. Pravi sicer, da se nima niti pravice vmešavati v pokopališče, zdi se nam pa vendar, da bi njezina beseda tudi pri pokopališki upravi pri sv. Kristoforu vsa nekaj zaledala. Gotovo bi vsaj malo očedili njivo miru, če bi pa potkal prav ponizno ali pa odiočno, bi morda zarožljali še kljuc v blagajni, kamor se že desetletja in desetletja stekajo krasni dohodički s pokopališča. Sv. Kristofor pa splošnemu mnenju vsaj toliko skupnega s pokopališčem in je tudi mnogo prispomogel pri zbiranju milijončkov, ki jih je zaslužilo staro pokopališče v dolgih letih, da bi mu s tem denarjem že davnno lahko razširili cerkev. Kakopak, tolarji so okrogli, cerkvica premajhna, pokopališče pa zapuščeno. Nehvaležnost sveta!

Pater Kazimir bi rad poznal »Bežigrajce«. Okrog sebe naj se ozre in videl jih bo polno, ker nas je za tem imenom toliko da »Slovenski arode« nima toliko prostora, da bi objavil vso dolgo vrsto naših imen. In tudi rijateli smo s patronom čeprav nima vsega prav. Bežigrajec.

Francoski učenjaki v Ljubljani

Ljubljana, 20. nov.

Danes ob 13.50 se pripelje v Ljubljano več odličnih francoskih učenjakov, vsečiških profesorjev z bivšim prosvetnim ministrom senatorjem Honnoratom in rektorjem vsečišča v Montpelieru g. Couletom in vsečišča v Poitiers g. Pineauem na čelu. Deverčlanska delegacija se je pretekli teden udeležila odprtosti spomenika hvaležnosti Francije v Beogradu, potem je neoficielno posestila razne kraje naše države. Odlični francoski gostje so posetili Novi Sad, Sarajevo, Split in Zagreb. Iz Zadreba so se dali odpeljali v Ljubljano.

V Zagrebu so jim včeraj privedli srečan sprejem. Na kolodvoru so se zbrali univerzitetni profesorji z rektorjem dr. Belobrkom na čelu, navzoč je bil tudi francoski vicekonzul g. Valadier. Francozi so si popoldne ogledali muzej, kjer so se zlasti zanimali za narodne noše in etnografske zbirke, potem so posetili vsečiščno knjižnico, kjer jih je v francosčini in v hrvaščini pozdravil rektor dr. Belobrko, po ogledu raznih znanstvenih institutov so pa posetili bana dr. Silovića in župana dr. Škulja. Obiskali so tudi velikega jugoslovenskega umetnika Meštrovića, kateremu so se zahvalili za njegovo monumentalno delo, spomenik hvaležnosti Francije. Ob 13. je župan gostom na čast privedil banket, popoldne so si pa ogledali še razne naprave v mestu in posestili tudi Jugoslovensko akademijo znanosti in umetnosti.

Danes ob 13.50 prispe Francozi v Ljubljano. Po kratkem odmoru si ogledajo mestno in njega zanimivosti, posetijo muzej ob 15.30 pa poleže lep venec k spomeniku Ilirije oživljene. Gostom na čast bo zvečer prirejen v Union banquet. Iz Ljubljane odpotuje francoski učenjaki zvečer ob 23. uri. Želimo odlčnim predstavnikom prijateljskega francoskega naroda, da bi jih bilo kratko bivanje med nami čim prijetnejše.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 20. nov.

Ljubljanska policija je včeraj zaključila uspešno racijo za potepuhu in delomržnimi elementi. Racija je zelo dobro uspela, kajti policiji je prišlo v roke več sumljivih tipov, ki so jih zasedovali razne oblasti. večnoma zaradi latvin, goliuf in manjših prestopkov. Policija je nanavila kratk proces. Okrog 40 artrancev, ki niso mogli dokazati, s čim se preživljajo, je bilo izgnanih v pristojne občine, 7 ali 8 potepuhov je policija izročila sodišču, drugim pa zaenkrat prizanesla.

Ključ uspešni raciji pa policiji še vedno ni prišel v roke drzen lovov, oziroma napadalec, ki je izvrzel že dva roparska napada na Ljubljanskem polju. Nasprotno lovor je celo tako predren, da je sconoči riskiral nov napad in sicer celo sredi mesta. V Krizevški ulici je ustavil sroči približno 20letni mladenec zasebnico Marijo Zagarijo v jo vprašal, kjer stanuje neki gospod. Zagarijeva mu ni vedela povедati. V naslednjem hipu jo je pa neznanec pograbil za roko, ki iztrgal ročno torbito, jo pahlil v stran in pohegnil.

Zagarijeva se je sicer močno prestršila, vendar pa je začela klicati na pomoci. Begunec je tekel iz Krizevške ulice na Napoleonov trg in zavil v Salendrovo ultičo. Ljudje so ga sicer videli, pa se niso zmenili zani. Tako se je loponu posrečilo

odnesti pete. Policija ima točen opis in upa, da bo napadalca kmalu izsledila. Vse kaže, da gre za napadalca na Ljubljanskem polju. V zvezi s sročnim napadom je bit arretiran neki moški.

Snoči je na Mesarski cesti 4 v Predovičevi prekajevalnici mesarski pomočnik Drago Besenč sušil slanin, last prekajevalca Save Gjustibega. Okrog 21.45 se je tenadom odtrgli kos slanine, ki je visel na pokopališču. Besenč je hotel ogenj pogasiti, pa se mu ni posrečilo. Kmalu je začela cvreti vslana. Na pomoč so bili pozvani mestni gasilci, ki so takoj stonili v akcijo in po volnem gašenju ogenj izgasili. Slanina se je zgorjela star

Dnevne vesti

Vse cenjene naročnike »Slovenskega Naroda«, ki so z naročino za zaostanku obveščamo, da se jim pošljanje »Slov. Naroda« z jutrišnjem dnem ustavi, kar naj vzamejo na znanje, da ne bo nepotrebnih reklamacij. Kdor želi list prejemati nepretrgoma dalje, naj naročino takoj obnovi. — Uprava »Slov. Naroda«.

Razpisana služba banovinskega geometra. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje mesto banovinskega geometra v 5., odnosno 4. skupini II. kategoriji pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani. Prošnja je treba vložiti do 30. t. m.

Razpust društva. Podružnica udruženja vojnini invalidov v Št. Jerneju je razpuščena, ker nima pogojev za pravni obstojo.

Kupari v švicarskih rokah. Praški listi poročajo, da je lastnica našega znanega letovišča kupari, Dubrovniška kopališka družba v Pragi, v kateri sodeluje tudi češki kapital - odpovedala dosedanjemu najemniku letovišča Kouriku najeminsko pogodbo in se začela pogajati potom nekega prškega odvetnika z nekim švicarskim podjetnikom, ki naj bi vzel kupari v najem, obenem pa prevzel večino delnic omenjene družbe.

Ne hodite v Argentino! V Buenos Aires izhajajoči list »Jugoslavija« poroča, da so začeli naši izseljenci iz Argentine vratičati, ker so postale razmere zelo slabe. V Argentini je zelo težko dobiti delo.

Mednarodni kongres agronomov v Rimu. Od 22. do 28. t. m. se bo vršil v Rimu mednarodni kongres agronomov, na katerem bodo zastopali našo državo načelnik poljedelskega ministarstva dr. Prohazka, vsečiški profesor iz Zagreba dr. Stjepan Postić in asistent na beograjski univerzi Božidar Jovanović. Agronomi bodo razpravljali o poljedeljskih problemih in o nacinu povzdrige kmetijstva v poedinih državah ter ureditve svetovne poljedelske proizvodnje.

Cirkus dela konkurenco Hudožestvenikom. 26. in 27. t. m. bo gostovala v Subotici praska skupina Hudožestvenikov. Gostovati bi morali že 17. t. m., pa je bil v Subotici cirkus Kludsky in zato so gostovanje odgodili.

Mednarodni agrarni kongres v Pragi. XV. mednarodni agrarni kongres, ki se kot drugi poljedelski kongres vrši v rednih dveletnih presledkih in ki ga sključuje internacionalna agrarna komisija v Parizu, se bo vršil v Pragi od 5. do 8. junija 1931. Kongres bo razdeljen na 7 sekcij v sicer: 1.) agrarna politika in poljedeljanstvo, 2. poljedelski pouk in propaganda, 3.) poljedelski zadržništvo, 4.) gojitev rastlinstva, 5.) gojitev živalstva, 6.) poljedelska industrija in 7.) žena na deželi. — Vsaka sekcija bo obravnavala dve do tri glavne teme. Predvali bodo odlični strokovnjaki iz raznih držav, ki bodo zlasti posvečali pozornost aktuelnim vprašanjim in se skušali prilagoditi praktičnim potrebam. V zvezi z kongresom se bodo vršili razni enodnevni in trodnevni izleti ter celodnevna ekskurzija, koje namen je seznaniti se s poljedeljskim in nacionalno - ekonomičnim razvojem češkoslovaške republike zlasti pa tudi s turističnimi zanimivostmi kot so znana kopališča (Karlove Vary, Mariánské Lazne, Tatry itd.). Interesentno bo dana prilika, da se seznanijo ne samo z eno izmed važnih poljedelskih panog, temveč s celokupnim poljedelstvom češkoslovaške države, ki slovi po vsem svetu.

Predavanje gospe Marije Tsuneku-Kondo - Skuškove v Zagrebu. V torek zvečer je predavalna v Zagrebu ga. Marija Tsuneku - Kondo - Skuškova iz Ljubljane o Japonki in japonski ženi. Predavanje, ki se je vršilo v prostorij Ljudske univerze, je bilo prav dobro obiskano. Predavateljice je predstavil občinstvu univerzitetni profesor dr. Zarnik ter se ji zahvalil v slovesnični na trud. Publiku je predavateljico navdušeno sprejela in jo nagradila z zanimivo predavanje s prisrčnim aplavzom. Ker je bil naval tako velik, da mnogi niso dobili prostora, bo ga. Skuškova predavanje ponovila.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 38 z dne 20. t. m. objavlja zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o glavnih kontroli z dne 30. maja 1922 z izpremembami in dopolnitvami z dne 7. januarja in 10. oktobra 1929, naredno glede čuvanja in vzdrževanja predmetov zgodovinske, znanstvene, umetniške vrednosti, naravne lepotne in rednosti, ki se proglašajo za take in pravilnik za izdajanje draginjskih doklad rentnikom Pokojninskega zavoda za namestence v Ljubljani.

Smrtna kosa. Davi je umrla v Ljubljani soproga vpokojenega nadučitelja ga. Marija Benedek. Vzorno ženo in skrbno mater polože k večnemu počutju jutri ob 15.30. Pogreb se bo vršil z Frančiškansko ulico št. 6. Blag jí spomin! Težko prizadeti rodbini iskreno sozalj!

»Žena in dom«, naša lepa in bogata ilustrirana revija za ženski svet je že zopet izšla kot II. in 12. številka. V bogati vsebin je posebno luštna skica Orlove matne s Šutne pri Žabnici, preproste kmečke materje, ki navlžijo svojim 82. letom še vedno korajno nadzoruje svojo družino. Za Miklavža in božič imajo mame v tej številki vzorce za igrače, ki jih lahko same napravijo, mode, kuhične in raznih dragih zabavnih, lepih in praktičnih stvari o modi, kuhih in drugih gospodinjskih stvarjih, pa še več kot v prejšnjih zvezkih, zato redijo lahko prav točno prizorčano sozalj.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in izpremenljivo vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 13, v Mariboru in Sarajevu 9, v Ljubljani 8.8, v Zagrebu in Beogradu 8, v Skoplju 7 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.6, temperatura je znašala 1.2.

Surov napad na lesenicah. Včeraj popoldne je sedel 37letni organist Franc Sredenšek v neki gostilni na Jesenčah, kjer so že sedeli trije gostje, ki so se začeli prepričati in pretepati. Nenadoma so se pa pomirili in navalili na Sredenško, katerega so dō krvji pretepli in mu zlomili desno nogo. Precej poškodovanega organista so davali prepeljati v ljubljansko bolnič.

Strašna smrt pod avtobusom. Na cesti, ki vodi na Maksimirske mitnice proti Dubravi v Zagreb se je pripetila včeraj zjutraj težka nesreča, katerež je postal 21letni delavec Pavel Kuntek. Fant se je peljal s kolesom na delo v Zagreb, vozil je pa neprevidno po lev strani. Na cesti proti Dubravi me je privozil nasproti avtobus, ki vozi na progi Zagreb Sv. Ivan Zelina. Šofer je opazil kolesarja in mu je dajal s hupo znamenje, naj zavije na desno stran. Kuntek je bil pa tako zmeden, da je enkrat zavil na desno, drugič na levo in se končno zatelel v avtobus, ki ga je trešil v jarek. Toda nesreča nikoli ne pride sama. Šofer, ki se je kolesarju umaknil preveč na levo, je izgubil oblast nad volanom na gladki in ospoljki cesti, je avtobus združil s ceste in padel v jarek naravnost na nesrečnega kolesarja, kateremu je zmčekal glavo. Širomak je bil takoj mrtev. V avtobusu je bilo več potnikov, ki so pa ostali nepoškodovani. Orožniki in policija so uvedli preiskavo ter zaslišali očitvice nesreče. Večina je izvedala, da je vozil Šofer s predpisano brzino in da njega ne zadene krivida. Policija je Šoferja Stjepana Mareščaka zamenkl ob držala v zaporu.

Zagoneten umor ali samomor. Dušan Božič, občinski stražnik iz Sremca, je te dni z ženo posebil svojega tasta Marka Deščeta v Maradiku Okrog 13. je Božič iz kuhinje stolil v sobo, takoj nato pa je počil streli. Naša so ga na pragu s prestreljenim srečem. Rancenec je hotel očividno še nekaj povedati pa ni mogel. Med prevozom v bolnič v Indijo je umrl. Oblasti so uvedle preiskavo, ker ni ugotovljeno ali je Božič izvršil samomor ali je postal žrtev zločina. Orožniki so samo ugotovili, da se je Božič najprej sprl z ženo in taščo, nato pa stopil v sobo. Ni izključeno, da je Božič tako nesrečno manj pulirjal s službenim samokresom, da se je sprošril. Oblasti so odredile obdukcijo trupa. Božičeva žena in tašča sta bili arenti.

Ples je dandanes zopei pridobil na pomenu, ki ga je imel prejšnje čase, postal je izraz tega, kar nas na znotori napočnjuje. Zmagoslavje nad zemeljsko težo, odrešitev od vsakdanosti, pozabljenje samega sebe in blaženost. Kdor se tako vda veselja plesa, mora vsako motnjo pri tem občutiti dvakrat mučno in bolče. In vendar —, koliko jih je še vedno, ki pozbujajo umetnost samo na sebi, katerim bi morali pospetati na uno: »Preden greš plesat, neguj usta in zobe z Odolom!« — Zakaj kaj naj nam pomeni zapeljivo smehljanie, dražestna usta, akor pa nimajo svečnosti in čistote, ki jo more dati samo Odol?

Odol

—lj Največja in najzanimivejša koncertna in družabna prireditev je vsako leto koncert, ki ga prirede novinarji na državnem praznik 1. decembra. Novinarski koncert se je v Ljubljani že tako udomačil, da si državni praznik 1. decembra prez njega ne moremo misliti. To je obenem začetek družabnih prireditev in zato se občinstvo tako zanimal za novinarski koncert. Letos bo ta prireditev še posebno zanimiva, ker je program zelo bogat in pester.

—lj Minister Sernek ustanovni član Sokola. Odbor Ljubljanskega Sokola ugotavlja z ozirom na tozadne časopise nove, da je minister za šume in rude brat inž. Dušan Sernek v mesecu juniju t. l. pismeno prijavil svoj vstop kot ustanovni član v naše društvo ter bil soglasno sprejet na redni seji društvenega odbora dne 8. julija t. l.

—lj Žalostna slika. Včeraj popoldne ob 11. se je nudil občinstvu pred Evropo žalosten prizor Z Vrantskega je prispeval pred kavarne Evropo avtobus. Izstupili so potnik, le eden ni mogel, zato so ga prenesli na cesto ter ga posadili na kamen oddijbijac na vogalu kavarne. Dolgo je mož sedel nepremično in potrepljivo na kamnu kot bečič. Nihče ga ni opazil, če pa ga je, se ni brigal. Mož je čakal in čakal, mrzio je, njege čelo pa je bilo potrto, na obrazu se mu je poznalo, da zelo trpi. Končno je postal nanj pozoren. Župnik Prištopl je k njemu najbrž z menom, povediti mu, da je beračenje prepovedano. Nesrečne pa ni prosačil. »Gospod, na Vrantskem sem delal pri zidarih, padel sem z odra ter si zlomil kriz in nogo. V bolnicu so me poslali v Ljubljano. Tukaj imam bolniški list. Avto pa ne vozi do bolnice in iti ne morem. Prosim vas, prosim, pomagajte mi!« Stražnik je obvestil bolnico, nakar so poslali ponesrečenemu božičku voz.

—lj Ob skofiskem hlevu na Pogačarjevem trgu so nedavno postavljali razkošno ograjo iz umetnega kamna menda v smislu regulačnega načrta Semeniške ulice. Lepo je bilo in imenito, da je gotovo vsakemu ugajalo. Gospodom je pa najbrž celo preveč ali pa so le prej eksperimentalno, ker so zdaj že postavljeno krasno ograjo podrlji ter napravili le nekakšen hodnik, obrobjen z robniki iz umetnega kamna. Se celo branjevkom se čudno zdi to početje, hvaležno pa so kljub temu gospodom — za zavabo v teh dolgočasnih dneh.

—lj Torič »zabave« je bilo včeraj za radovedne na Dunajski cesti ob trgovini Agnole, kjer so delavci varili in polagili tirnice za drugi tir, naprej proti Figovcu, pa so kopali v fundirali temelj. — Gospodarska cesta ima že zopet solidno lico. Včeraj je parni valjar zdobil zadnje »mačje glave«, s katerimi so naspal progo; cesta je bila gladka, kar je razveselilo zlasti avtomobiliste, ki se je zopet prav prično poslužuje. Na Dunajski cesti pa, vzdihajoče mnogi pešči, ker je desni hodnik za-

ložen s cestami, kockami tako, da je nemogu pretesno za široko bojo. Od časa do časa pa se zapre hodni širok tovorni avto, da je prehod res nemogoč. Stokanje zaenkrat nič ne pomaga.

—lj Gramozna lama. Ni se dolgo tegakar so dobili v Gramozni lami električne dñe pa so instalirali še dva javna vodovodna izlivka. Doslej so imeli barakarje in izlivke; ker pa je barak dan za dneve, ni zadostoval le en iztok vode. Kakor vidimo, hočajo barakarjem istreči na vsak način, da bi se vendar nihče ne mogel pritoževati.

—lj Občinstvo opozarjam na izredno zanimivo predavanje vsečiškega profesorja iz Irkutskih v vzhodni Sibiriji drža Hansa Halma, ki bo predaval drevi ob 20. v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti o potovanju od Belega obeliska v Uralu skozi Turkestano v Sibirijo do Thhega oceana. Predavanje bo pojasnjevalo okoli 50 krasnih sklopčicnih slik.

—lj Društvo slušateljev filozofske fakultete v Ljubljani. Na občnem zboru Društva slušateljev filozofske fakultete dne 13. novembra t. l. je bil izvoljen sledči odbor, predsednik: Leopold Stanek, cand. phil., podpredsednik: Uroš Kraigher, cand. phil.; tajnik: Silvo Koprič, stud. phil.; blagajnik Jože Kos, cand. phil.; arhivar: Alojzij Potocnik, stud. phil.; zapisnik: Jakob Kavčič, stud. phil. Odborniki brez mandata: Štefano Jug, Franc Petre, Jože Povšič. Revisor: Jože Košar in Janez Logar.

—lj Medicinsko znanstveno predavanje za zdravnike. Radiološki oddelki splošne bolnice v Ljubljani je dobil za en dan na razpolago zelo zanimiv znanstveni film o novi metodi brezkrvne operacije z elektriko. Film je bil posnet na največji klinikni Nemčije in nazorne prikazuje napredek medicinske elektrotehnike. Film se bo predaval v soboto dne 22. t. m. v dvorani OÜZD v Ljubljani ob 18. uri. Opazujemo vse gledarne, da si ta film ogledajo. Predstava bo trajala ca 1 ura. Znanstveno razlagajo film je prevezel g. kolega dr. Leo Savnik.

—lj Večer Rdečega križa. Kakor smo že objavili, se bo v petek dne 28. t. m. našel na občinstvu zanimiv gledališki večer v operi. Ljubljanski krajinski odbor Rdečega križa vprizor dve mladinski igri: »Sestrin varuh« in »Čarobna košarac«, katere avtorica je naša mladinska pisateljica Manica Komanova. V obeli, kakor zavabnih, tako v zdravstvenem pogledu poučnih igričak bo sodelovala solska malina običajnega spolja. Gg. odbornice v siborski krajinski igri Rdečega križa prav te dni razpečavajo vstopnice in upati se, da najdejo med starši in mladilnoljubi toliko odjemcev, da bo gledališče razprodano. Spritočno obrednega namena te svojevrstne predavitev naj ničke ne zamudi prilike, da se na njej prijetno razvedri in obenem podprtje slovekolubno akcijo Rdečega križa.

—lj Licitacija za dobavo umetnega strešnega škrilla, ki bi se imela vršiti pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 25. novembra. Se bo vršila dne 19. decembra tega leta.

Naznamilo otvoritve

Cenjenim damam in gospodom naznam, da sem otvoril damski salon s poslovnim vhodom in salom za gospode na

Turškem trgu 2, sedaj Novi trg 2 pol minute od kina Matice.

Izvrševal bom vsa dela, spadajoča v stroko, kot: pranje glave, friziranje, manikiranje in vodno ondulacijo ter specijalni striženje damskeih frizur, bubi in dečjih frizur. Postrežba bo prvoravnina in točna.

Se priporočam cenj. damam in gospodom specijalist v bubi striženju in frizer za dame in gospode.

Ciril Vaš.

—lj Delavsko godbeno društvo »Zarja« ma dva orkestra Javnost prav dobro pozna godbo na pihala društva »Zarja« po vodstvom g. Dolinarja, ki je letošnje poletje zelo pogostokrat javno nastopal z pravljeno uspešno. Po številu je to najmočnejša godba v našem mestu. Poleg tega ima pa še »Zarja« godbeni orkester pod vodstvom g. Bučarja. Ta orkester šteje 25 mož ter ima poleg godala še klarinet, rogo, trombo, pozavne, tolkala in klavir. Prvi koncert v letošnji sezoni bo priredil godbeni orkester v ponedeljek 24. t. m. v dvorani Delavske zbornice. Predprodaja vstopnic je v skupaj z vstopnicami za domači koncert.

—lj Mestno načelstvo bo oddalo revnim strankam kostanjeva drevesa na Gošovskih cesti pod pogojem, da jih srušite odstranite in število vred.

—lj Krasen letalski film »Ameriško zrakoplovstvo« bo predvajala ZKD v soboto in nedeljo dne 22. in 23. t. m. v temeljni filmski velečni sodelitvi in nastopi na vseh sramčih zračnih armada. pred četrti namreč vso vsebovalo vse možnosti, da se bo včasih zrušilo v akrobacije. Na film opozarjam občinstvo že danes.

—lj Kirchfeldski župnik Danes št. A. pol 8. in 9. zvečer bo predvajala ZKD v prostorij kina »Ljubljana« dvor krasen in globoko čustven film »Kirchfeldski župnik« izdelan po istoimenski Anzengruberevi drami. — Krasno filmsko delo, v katerem nastopa v glavnih vlogah mladenič

K. H. G. Brown:

58

Vitez enega dne

Komentar

Le prijetne zamišljenoosti ga je združila Moppettova.

O, skoro bi bila posabilna. Od lorda Bannerstoka so telefonirali.

Sir Walter je kar poskočil. Stari earl of Bannerstoke, minister in velik bogataš odvratne znamenosti, grib navad in ogromnega vpliva na najvišjih mestih, je prebil v krasnem gradu blizu Wellbridge in bil je mož, katerega bi bil sir Walter zelo rad štel med svoje prijatelje. Za njegovo prijateljstvo bi bil dal vse na svetu. Lord Bannerstoke je bil Osebnost in Moč, močna ročica političnega zaključja, mož, ki so se ga ljudje enako bali, če se je smehl ali če je bil mračen. Z lordom Bannerstokom za seboj bi lahko dosegel častilepni politik na večjo slavo in dostopanje. Sir Walter ga je pozdravljaj v parlamentu, toda na svežem zraku Sussexa, ni pokala ta vsemoguči velmež nobenega večja seznamiti se z gospodom poslancem pobliže. Naenkrat pa telefonirajo od lorda Bannerstoka. To je bil zelo vašen dogodek.

— In kaj je naročil? — je vprašal sir Walter nestreno.

Lord Bannerstoke vas pozdravlja in prosi priti drevi ob osmih k njemu na večerjo. Imel bo goste — je pripravljal nekam plaho.

Goste? — je ponovil sir Walter presenečeno. Vedel je dobro, da je lord Bannerstoke zelo rad prijatelj družabne večere in da se je zbirala pri njem čisto posebna družba, v katero ljudi njegove vrste niso nikoli vabili.

Vsa razumela sem tako, — je dejala Moppettova. — Mož, ki je telefoniral, je bil nekam hričav. Razumela sem pa dobro, da je govoril o družbi. Dejal je, da je zelo važno, da pride tudi vi.

Sir Walteru se je posvetilo v glavi. Globoko si je oddalnil in pozabilena silka mu je padla iz rok. »Družba!« Lord Bannerstoke ga pač ni vabil na orgije, temveč na važno posvetovanje državnikov. Za to nepričakovano, toda nepisno dobrodošlo vabilo je mogel biti samo povod: velike zasluge, ki jih je imel sir Walter za svojo stranko, naj bi bile primočno nagrajene, dasi je prihajalo priznanje nekam pozno. Vs politični znanci sira Waltera bi bili dali dušo za povabilo na večerjo k lordu Bannerstoku. Nekateri so jo zares tudi dali in imeli so od tega veliko korist. Zdaj je pa prišel na vrsto on. Lord Bannerstoke s svojim neznotljivim nosom v takih zadevah je izbral baš njega, da ga popelje v slavno bodočnost. Sir Walter je že videl v duhu zapeljive slike ministarskih stolčkov. Mož tako redkih lastnosti, kakor sem jaz, mora postati prej ali slej slaven. — je razmišljjal ves srečen.

Hvaležno se je ozrl na sobarico, ki mu je prinesla to radostno novico.

— Hvala lepa, Moppettova. — je dejal.

— Prosim, gospod. — je odgovorila sobarica prijazno.

Sir Walter se je moral v prekipevajoči blatenosti premagovati, da ni začel na ves glas prepevati. Skrbi, ki so ga trle zadnje ure, so bile pozabilene. Tudi udarec, ki mu ga je bil pripravil Hodgkin, ga ni več tako bolel. Previdnost mu je zdaj bogato poplačala vse, kar je moral preprečiti. Povratek dragocene slike in povabilo lorda Bannerstoka je pregnalo vse miračne misli in gospod postaneč je bil kakor prerojen. Naenkrat je začutil potrebo potrepljati nekoga po ramu, dati bogato miločino be-

reču ali na kak drug primeren način izraziti svoje veselje nad tem, da se mu je sreča tako nasmehalna. Žal, ni bilo nikogar, da bi ga potrepljal po ramu ali da bi mu dal bogato miločino. Pred seboj je imel samo sobarico, ki mu je sporočila radostno vest.

Sir Walter se ji je dobrodošel, nasmehnil. Cedno in pošteno delilo, ta Moppettova, čeprav ni posebno bistromuma. Naenkrat je začutl, da bi rad storil nekaj za njo, ker se je zavedel, da mora biti prav za prav nji hvaljen za svojo židano voljo. S privetom zadavami svoje služimbidi se ni niholi pečal, toda zdaj se je spomnil, da mu je žena nedavno nekaj pravila o Moppettovi. Takrat ga to ni zanimalo, toda zdaj ...

— Ah, da, — je pripravljen prijazno.

— Se že spominjam. Slišal sem, da nas nameravate zapustiti. Je res, Moppettova?

— Da, gospod, — je odpovedovala sobarica.

— Da, Možite se, jo? —

— Da, gospod. — je privetila Moppettova plaho.

— Čakajte — vaš ženski je moč, če se ne motim.

— Ne, gospod. Percy je ustvaril v plinarni. — In po glasu je že poznala, da je trdno prepričana, da mora biti plinarna ponosna na njenga Percyja.

— V plinarni? To je imenito. Upam, da boste ... hm ... zelo srečni.

— Hvala, gospod. — je dejala bodoča žena.

Sramežljivo je povesila oči in sir Walter je opazil, da je prav čedno dekle. Bodisi da je bila posledica tega odkritja ali pa prekipevajočega veselja, morda pa tudi ni bil izkušen v izražanju naklonjenosti in ni vedel, kje je treba nehati. Ni pa tudi izključeno, da je bilo vsega tega po malo. Znamo je samo, da je storil tisti hip nekaj, kar je moral pozneje brido obzalovati. Njegov prvični namej je bil potrepljati Moppettovo prijazno po ramu, toda v zadnjem hipo si je korak naprej, se sklonil in poljubil dekle na lice.

Početja sira Waltera nočemo opravitevati ali zagovarjati, toda resnici na ljubo moramo omeniti, da s svojim poljubom ni mislil nič slabega. Od matre je bil pretrpel že mnogo in reakcija, ki je nastala po vratitvi slike in povabilu na večerjo k lordu Bannerstoku, mu je bila začasno zasečila zdrayo pamet. Vse to mu je stopilo malo v glavo. Čutil je nepremagljivo potrebo pokazati, kako neizmerno srečen je in storil je to s poljubom. In če smo iskreni, priznajmo, da je bil dokaj aeroden. Sir Walter ni bil noben babjak in pa zapeljanje žensk se ni spočen. Sobarico je poljubil brez slabega namena. Poljub ni pomenil začetka nagovaranja in zapeljanja v greh, temveč naj bi bil le nedolžen dokaz njegove dobre volje in iskrene želje, da biha v zakonu srečna.

Najboljše, najtrpečje, najčudovite.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Zadaji (milijonski) razred

Za event. tiskovne napake ne prevzamemo odgovornosti.

Dne 17. novembra so bili izkrobeni slednji dobitki:

Din 2000 št. 56045.

Dne 19. novembra so bili izkrobeni naslednji večji dobitki:

40.000 Din sredki št.: 74.937;

30.000 Din sredki št.: 65.476;

20.000 Din sredki št.: 4.055, 61.816;

10.000 Din sredki št.: 52.735;

4.000 Din sredki št.: 6.407, 19.232, 18.030, 20.504, 21.550, 57.071,

54.141, 62.306;

2.000 Din sredki št.: 3.193, 7.936, 8.641, 18.507, 14.300, 21.930, 20.515,

28.263, 45.936, 46.112, 50.726, 51.106, 51.500, 51.973, 62.583, 62.607, 62.611, 62.620,

63.206, 71.606, 76.051, 76.578, 78.356, 78.914, 52.304, 53.505, 55.511, 56.501, 56.501,

54.740, 56.309, 56.015.

Kor so vse sredki rasporejani, izkrobeni sredki so moramo vedno razdeliti.

Naročilnice za sredki na novo kolo drž. razr. loterije, bomo pridobili zbirno okrog 1. decembra. Naprej pa bodo sredki v vseh podružničnih Jutrih.

Zadržana hraniščina P. Z. Z. L., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

— Za vse sredki razdelimo, izkrobeni sredki so moramo vedno razdeliti.

Naročilnice za sredki na novo kolo drž. razr. loterije, bomo pridobili zbirno

okrog 1. decembra. Naprej pa bodo sredki v vseh podružničnih Jutrih.

Zadržana hraniščina P. Z. Z. L., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Baronova ljubezen za pol kile krompirja

Kako je premeden pustolovec osleparil zaljubljeno ločeno ženo

Ze priteletna ženica nekega brati-

ščavnega profesorja je bila trdno pre-

pičana, da jo je pripravil mož ob vse,

kar more upoštiti človeku življenje. Bi-

la je tudi nepridržana, da je navlzac sivo-

si solidni starosti še tako temperament-

na, da bi si marsikateri moški obil-

ostre za njen ljubezen. Hudo je, če se

star panj vname, in tako je bila tudi

profesorjeva gospa vso vogni pozne

ljubezen, ki pri možu ni našla prave

utehe. Profesor je bil pa zopet drugač-

na mnenje in ko je stopila preden

z igavo, da se hoče lotiti, je takoj pri-

stal. Niti črke krevate si ni kapil, da

bi vsaj na zamaj žaloval za ženo. Čim

je bila redjena mož, je začela profesor-

jeva žena na vse strani koketirati. Ljube-

zen je odsevala že iz oči toda nih-

če se je ni usmili. Plahi so v nerodni,

je razmišljala temperamentna gospa,

nihče si ne upa, menda se jim zdaj pre-

vlekota in nedostopna.

Sole v gledališču je zapihljed vetr-

nik mlade ljubezeni. Samo nebo ga je

posadilo kraj nje. Lahko je zadel s ko-

mocem ob nemo ramo, ona se mu je

pa naslonila na ramo, kakor da ji je

postalo slabo. Baron Kohna se ji je zunaj galantno poklonil in že je bil njen

ljubček. Imam baročno palajo v sa-

močni ulici, ki je šepetal na uho, — moj

slaga je zvest in kuharica je bivša mu-

ženja. Umrla je umrla in vstaja od

mrtnih. Prišla si, ker sem te pričakoval

in kralj vse dolge noči.

Profesorjevi ženi je zaigralo srce,

dva moža je videla pred seboj, baro-

čna z baročno palajo in melanholično

dušo, in mož, ki je dajal prednost co-

patam pred njenimi vročimi poljubi.

Odveden te v palajo, ko bo vse okrog

je v bujnjem brstenju, ji je pihal baron

na dušo in se dal odvesti v njen sta-

novanje. Profesor je kmalu izvedel za

novljubezen svoje žene in namesto

odpravnine v znesku 100.000 Kč je po-

nudil samo 30.000 Kč. Omamljena žena

je bila tudi s tem zadovoljna. Kaj so

tisočaki v primeri z baronovo ljubezni-

jo!

Bilo je po ločitvi in po imenu lo-

čene profesorjeve žene pred novo po-

roko, pred poroko z baronom. Srce ji

ni dalo miru in tako se je napotila ne-

kega dne po samotnih ulicah, da bi si

ogledala baronovo palajo. Starih hiš

je videla mnogo, palače pa nobene.

Povpraševala je tu in tam, toda nihče